

Bruxelles, den 21.10.2015
COM(2015) 600 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET
OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK**

om skridt hen imod en fuldkommen Økonomisk og Monetær Union

1. INDLEDNING

I de seneste år er Den Økonomiske og Monetære Unions (ØMU) arkitektur blevet styrket betydeligt for at forbedre den økonomiske styring og opnå finansiell stabilitet. Alligevel er det nødvendigt at gøre ØMU'en mere robust, så der atter kan sættes gang i en opadgående konvergensproces, både mellem medlemsstaterne og internt i samfundene, med stigende produktivitet, jobskabelse og social retfærdighed i centrum.

I juni 2015 offentliggjorde formanden for Kommissionen i nært samarbejde med formanden for eurotopmødet, formanden for Eurogruppen, formanden for Den Europæiske Centralbank og formanden for Europa-Parlamentet en rapport med en ambitiøs, men samtidig pragmatisk, køreplan for gennemførelsen af ØMU'en¹. I de fem formænds rapport slås det fast, at der skal gøres fremskridt sideløbende på fire fronter. For det første i retning af en ægte økonomisk union, der sikrer, at hver enkelt økonomi har de strukturelle kendetegn, der skal til for at blomstre i Den Monetære Union. For det andet i retning af en finansiell union, som garanterer valutaens integritet på tværs af Den Monetære Union ved at begrænse risiciene for den finansielle stabilitet og øge risikodelingen med den private sektor. For det tredje i retning af en finanspolitisk union, der sikrer både finanspolitisk holdbarhed og finanspolitisk stabilisering. Og endelig i retning af en politisk union, der kan danne grundlag for alt det ovennævnte gennem ægte demokratisk ansvarlighed, legitimitet og institutionel styrkelse.

De fem formænd blev også enige om en køreplan² for gennemførelsen, der bør sikre et konsolideret euroområde i begyndelsen af 2017 (1. fase – "uddybning gennem handling"). I denne første fase, som blev indledt den 1. juli 2015³, bygger indsatsen på eksisterende instrumenter, og der gøres bedst mulig brug af de gældende traktater. Derefter skal der på grundlag af benchmarks for en fornyet opadgående konvergens mellem økonomierne i euroområdet iværksættes mere grundlæggende reformer, idet der fokuseres på en mere mellem- til langsigtet vision for nye vækstudsigter (2. fase – "fuldførelse af ØMU'en"). Overordnet set er det for at omsætte de fem formænds rapport til konkret handling nødvendigt, at alle eurolandene og EU-institutionerne ser et fælles formål hermed. Tiltagene i denne meddelelse er rettet mod eurolandene, men processen hen imod en dybere ØMU er åben for alle EU-lande. Samtidig vil Kommissionen sikre, at der ikke sker nogen forvriddninger i det indre marked.

Denne meddelelse og de ledsagende forslag viderefører de centrale elementer i 1. fase i processen for en dybere ØMU. Pakken omfatter en ændret tilgang til det europæiske semester; bedre redskaber til økonomisk styring, bl.a. oprettelsen af nationale konkurrenceevneråd og af et rådgivende europæisk finanspolitisk råd; en mere samlet repræsentation af euroområdet i internationale organisationer, særligt Den Internationale Valutafond; samt skridt hen imod en finansiell union, navnlig gennem en europæisk indskudsgarantiordning. Disse foranstaltninger

¹ "Gennemførelse af Europas Økonomiske og Monetære Union", rapport af 22. juni 2015 af Jean-Claude Juncker i nært samarbejde med Donald Tusk, Jeroen Dijsselbloem, Mario Draghi og Martin Schulz.

² Se bilag 1 til rapporten.

³ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5294_en.htm.

vil blive suppleret med foranstaltninger, der træffes sammen med Europa-Parlamentet for at øge den demokratiske ansvarlighed af systemet for europæisk økonomisk styring.

2. ET MODERNISERET EUROPÆISK SEMESTER

Samordningen af den økonomiske politik i ØMU'en er blevet forbedret væsentligt under den økonomiske og finansielle krise. De fælles regler, procedurer og institutioner på EU-niveau spiller en afgørende rolle for at komme de ubalancer og strukturelle svagheder, der var til stede før krisen, og følgerne af krisen til livs og for at sætte gang i investeringerne og genskabe vækstpotentialitet på mellemlang sigt.

Det europæiske semester, som er det årlige forløb for samordning af de økonomiske politikker i EU, der blev indført i 2011, er blevet et vigtigt middel til gennemførelse af reformer på nationalt plan og EU-plan. Alligevel bør medlemsstaterne yde en større indsats for at implementere de landespecifikke henstillinger, da dette indtil videre er sket meget uensartet og ofte kun i begrænset omfang.

Med årene er der foretaget løbende forbedringer af hele processen for at få mest muligt ud af fordelene og tage hånd om ulemperne. Senest benyttede den nye Kommission sit første europæiske semester i 2015 til at foretage en omfattende modernisering af forløbet. Offentliggørelsen af landerapporterne allerede i februar gav mere tid til at føre en reel dialog med medlemsstaterne og mulighed for en mere dybtgående debat på bilateralt og multilateralt plan samt med andre interessenter. Den tidligere offentliggørelse kræver også, at medlemsstaterne tilpasser deres nationale reformprogrammer, så disse benyttes som svar på Kommissionens analyse ved at fremsætte fremsynede politiske initiativer. Den tidligere offentliggørelse af Kommissionens forslag til landespecifikke henstillinger i maj har også givet mere tid til refleksion og debat. Kommissionen har gjort dem mere målrettede ved at sænke antallet af henstillinger betydeligt, så de udelukkende berører de centrale prioriterede spørgsmål af makroøkonomisk og social relevans, som medlemsstaterne bør rette deres opmærksomhed mod de efterfølgende 12-18 måneder. Dette fokus skal bevares, men landerapporterne vil dog fortsat være mere helhedsorienterede og dække flere områder, der er økonomisk relevante for medlemsstaterne.

Stabiliteten og implementeringen af denne forbedrede struktur er altafgørende for at høste alle fordelene i det kommende forløb. Derudover og i forlængelse af dette kan visse ekstra tilpasninger give yderligere fordele. Det drejer sig navnlig om en bedre integration af den nationale dimension og euroområdet, større fokus på beskæftigelse og den sociale indsats, fremme af konvergens gennem benchmarking og ved at forfølge bedste praksis samt støtte til reformer fra de europæiske struktur- og investeringsfonde og teknisk bistand. Bilag 1 indeholder en grafisk oversigt over det foreslåede europæiske semester for 2016.

2.1. En bedre integration af den nationale dimension og euroområdet

I betragtning af den øgede indbyrdes afhængighed mellem eurolandene og det større potentiale for afsmittende virkninger mellem lande med en fælles valuta er der behov for en

stærkere samordning og strammere overvågning af budgetprocesserne og de økonomiske politikker i alle eurolandene. Der kan drages en tostrengt konklusion af krisen. For det første kan u hensigtsmæssige nationale finanspolitiske og økonomiske politikker og et mangelfuldt finansielt tilsyn føre til enorme økonomiske og sociale problemer. For det andet er euroområdet som helhed ikke immunt over for risikoen for store og destabiliserende økonomiske og finansielle chok. Selv om fornuftige nationale politikker langt hen ad vejen kan nedbringe risikoen for kriser, er der også god grund til nøje at overvåge og analysere den samlede finanspolitiske, økonomiske og sociale situation i hele euroområdet og tage denne analyse i betragtning ved udformningen af nationale politikker.

Det europæiske semester indeholder allerede i dag en overordnet euroområdedimension, navnlig i forbindelse med den årlige vurdering af eurolandenes udkast til budgetplaner og den deraf følgende overordnede finanspolitiske kurs i euroområdet, eller i forbindelse med henstillingerne vedrørende euroområdet. Hele processen handler om at fastlægge fælles prioriteter og handle ud fra disse med euroområdet in mente. Den er dog stadig rodfæstet i en tilgang, hvor der ses på landene et for et, og hvor der kun indirekte tages hensyn til den overordnede euroområdedimension. Det europæiske semester bør sammensættes således, at drøftelserne og henstillingerne vedrørende euroområdet finder sted som det aller første forud for de landespecifikke drøftelser, så de fælles udfordringer afspejles fuldt ud i de landespecifikke tiltag.

Derfor vil Kommissionen som led i den årlige vækstundersøgelse, som offentliggøres i november, særligt fokusere på de centrale finanspolitiske, økonomiske, sociale og finansielle prioriteter for euroområdet som helhed. Kommissionen opfordrer navnlig til, at der specifikt i Eurogruppen indledes en debat om euroområdets finanspolitiske kurs i forbindelse med vurderingen af udkastene til budgetplaner. Det kan også indebære, at henstillingen vedrørende euroområdet offentliggøres tidligere i forløbet.

Drøftelserne om euroområdets prioriteter bør foregå såvel i Rådet og i Eurogruppen som med Europa-Parlamentet. Den efterfølgende fælles forståelse vil således være retningsgivende for indholdet af eurolandenes nationale reform- og stabilitetsprogrammer, som indgives i april, og de respektive landespecifikke henstillinger i maj.

2.2. Øget fokus på beskæftigelse og den sociale indsats

Kommissionen har allerede taget skridt til at øge fokus på beskæftigelse og sociale spørgsmål i det europæiske semester og processen med at uddybe ØMU'en. I landerapporterne fra 2015 blev beskæftigelse og udviklingen i sociale forhold behandlet grundigt, og de fleste medlemsstater modtog landespecifikke henstillinger på disse områder.

Beskæftigelse og sociale aspekter får også en større rolle at spille i proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer. Kommissionen foreslog tidligere i 2015 at tilføje tre indikatorer (erhvervsfrekvens, ungdomsarbejdsløshed og langtidsledighed) til de eksisterende 11 nøgleindikatorer i resultattavlen for proceduren. Det skal bidrage til at skabe et bedre

billede af den sociale og beskæftigelsesmæssige kontekst, som tilpasningen foregår i, og i sidste ende føre til en bedre politikudformning. Kommissionen agter at bruge denne udvidede liste af nøgleindikatorer fra og med rapporten om varslingsmekanismen for 2016.

Der lægges også større vægt på den sociale retfærdighed af kommende makroøkonomiske programmer for at sikre en rimelig spredning af tilpasningen og for at beskytte de mest udsatte i samfundet. Kommissionen udarbejdede for første gang en social konsekvensanalyse i forbindelse med aftalememorandummet for Grækenland⁴. Det er en praksis, den agter at fortsætte med ved eventuelle fremtidige stabilitetsstøtteprogrammer.

Der bør tages en række yderligere skridt for at sikre et større fokus på medlemsstaternes beskæftigelsesmæssige og sociale resultater. Medlemsstaterne bør lægge mere vægt på bidrag fra arbejdsmarkedets parter, især for at sikre et større engagement i reformindsatsen. Kommissionen opfordrer derfor til, at arbejdsmarkedets parter i højere grad inddrages i udarbejdelsen af de nationale reformprogrammer. Derudover vil Kommissionens repræsentationer i medlemsstaterne høre arbejdsmarkedets parter ved faste etaper af semestret. Disse tiltag skal suppleres med en styrket dialog med arbejdsmarkedets parter under besøg som led i det europæiske semester. Derudover vil arbejdsmarkedets parter på EU-niveau fortsat blive inddraget, muligvis i højere grad, f.eks. gennem et nyt socialt trepartstopmøde og makroøkonomisk dialog, for at øge deres bidrag til semesterforløbet.

Konvergens i retning af bedste praksis inden for beskæftigelse og på det sociale område bør bidrage til en mere velfungerende ØMU og tilføre projektet større demokratisk legitimitet. På kort sigt kan der opnås en sådan opadgående konvergens ved at udvikle fælles benchmarks på grundlag af de forskellige komponenter af flexicurity-konceptet, f.eks. fleksible og pålidelige ansættelseskontrakter, der forhindrer et todelt arbejdsmarked, omfattende strategier for livslang læring, virkningsfulde politikker til at hjælpe arbejdsløse med at komme tilbage på arbejdsmarkedet, moderne og inklusive sociale sikringsordninger og uddannelsessystemer og bedre beskatning af arbejde. Kommissionen har også bekræftet sin hensigt om at udvikle en europæisk søjle for sociale rettigheder, som skal bygge på gældende EU-ret og være retningsgivende for den overordnede konvergensproces.

2.3. Fremme af konvergens gennem benchmarking og ved at forfølge bedste praksis

I de fem formænds rapport slås der til lyd for anvendelsen af benchmarking og tværgående analyser af resultater for at opnå konvergens og opbygge økonomiske strukturer, der er lige robuste i hele euroområdet. De tværgående analyser skal afdække de dårlige resultater og bidrage til konvergens hen imod de lande, der opnår de bedste resultater på områder som arbejdsmarked, konkurrenceevne, erhvervsmiljø og offentlig forvaltning samt visse aspekter af skattepolitikken. Benchmarking kan være med til at øge engagementet i medlemsstaternes strukturelle reformdagsordener og fremme gennemførelsen heraf.

⁴ Dokumentet findes på: http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/greek_loan_facility/pdf/assessment_social_impact_en.pdf.

Den igangværende benchmarking i Eurogruppen (bl.a. af skattekilen på arbejde) har vist, at sådanne benchmarks, hvis de anvendes korrekt, kan fungere som en ægte katalysator. Benchmarkindikatorerne skal navnlig opfylde to krav. For det første skal de stå i tæt sammenhæng med de politiske løftestænger, således at de kan føre til konkrete og meningsfyldte politiske tiltag. For det andet skal der være solid dokumentation for og tilstrækkelig enighed om, at de bidrager væsentligt til målsætninger på et højere niveau såsom jobs, vækst, konkurrenceevne, social inklusion og retfærdighed og finansiell stabilitet⁵.

Afhængigt af politikområdet kan der være stor forskel på, hvorvidt der findes sådanne indikatorer, på deres statistiske pålidelighed og kompleksitet og på, hvorvidt de giver et fuldstændigt billede af virkeligheden. Denne benchmarking bør derfor indeholde en mulighed for skræddersyede tilpasninger på de forskellige politikområder. Derudover skal benchmarkingen suppleres med økonomiske analyser, som kan danne baggrund for overvejelser om mulige afvejninger mellem forskellige politikområder og tilbundsgående vurderinger af politikernes indvirkninger.

Fra og med det europæiske semester i 2016 vil Kommissionen gradvist foreslå, at der foretages benchmarking og tværgående analyser inden for forskellige politikområder eller tematiske områder. Disse vil danne baggrund for debatter i de relevante rådssammensætninger og i Eurogruppen med henblik på at nå frem til en fælles forståelse af udfordringerne og de politiske løsninger herpå.

Resultatet af disse drøftelser og vurderinger vil give input til det europæiske semester og bane vejen for en øget politisk konvergens, også med henblik på fase 2.

2.4. Mere målrettet støtte til reformer gennem EU-midler og teknisk bistand

For at understøtte strukturreformer i overensstemmelse med de fælles økonomiske prioriteter på EU-niveau, agter Kommissionen at øge anvendelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde til støtte for de centrale prioriteter i de landespecifikke henstillinger, bl.a. gennem de foranstaltninger, der knytter fondenes effektivitet sammen med forsvarlig økonomisk styring⁶. Ifølge de nye regler skal programmer, der medfinansieres af ESI-fondene, bidrage til gennemførelsen af alle de relevante landespecifikke henstillinger.

⁵ Eksempler på sådanne meningsfyldte indikatorer omfatter virksomhedernes markedsadgang og -udtrædelse, arbejdsløshedsprocenter (bl.a. ungdomsarbejdsløshed og langtidsløshed) og uddannelsesniveauer. De har vist sig at være relateret til økonomisk vækst, produktivitet, innovation, beskæftigelse og retfærdighed. Samtidig peger de i retning af, hvilke politiske instrumenter der bør tages i brug for at forbedre resultaterne. Det drejer sig f.eks. om tiltag, der indvirker på, hvor let det er at drive virksomhed, foranstaltninger, der påvirker arbejds efterspørgslen og -udbuddet, f.eks. aktiveringsindsatsen som en del af arbejdsløshedsunderstøttelsen og skattekilen på arbejde, samt forbedret adgang til uddannelse.

⁶ Jf. artikel 23 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006

Kommissionen vil følge fremskridtene med hensyn til opnåelsen af de vedtagne målsætninger inden 2017 og aflægge rapport herom. Med reformen af samhørighedspolitikken i 2013 blev princippet om såkaldt makroøkonomisk konditionalitet indført i alle fem europæiske struktur- og investeringsfonde. Det er led i en større indsats for at sikre, at de europæiske struktur- og investeringsfonde anvendes til støtte for reformer, der er afgørende for medlemsstaternes økonomiske og sociale resultater, og at deres effektivitet ikke undermineres af uforsvarlige makroøkonomiske politikker⁷.

Gennemførelsen af reformer vil også blive understøttet gennem andre EU-støtteprogrammer på de respektive politikområder og den gradvise udrulning af teknisk bistand, der vil blive ydet gennem Kommissionens Strukturreformtjeneste. Kommissionen har oprettet denne tjeneste for at kunne stille teknisk bistand til rådighed for alle medlemsstaterne, hvis de anmoder herom i forbindelse med udarbejdelsen og den effektive gennemførelse af reformer som led i den økonomiske styringsproces (f.eks. implementeringen af de landespecifikke henstillinger, foranstaltninger under proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer eller reformer som led i stabilitetsstøtteprogrammer), navnlig støtte til en effektiv og virkningsfuld anvendelse af EU-midler.

3. BEDRE REDSKABER TIL ØKONOMISK STYRING

Rammerne for den økonomiske styring er blevet betydeligt styrket i kølvandet på den økonomiske og finansielle krise med indførelsen af sixpacken og twopacken samt traktaten om stabilitet, samordning og styring i Den Økonomiske og Monetære Union⁸. Med de skærpede finanspolitiske regler og den nyligt indførte procedure i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer er foranstaltningerne på EU-plan blevet væsentligt udbygget og potentielt langt mere effektive.

Ved den første evaluering af den styrkede ramme for økonomisk styring⁹ blev der udpeget nogle områder, hvor der kunne ske forbedringer, bl.a. i forbindelse med gennemsigtigheden og kompleksiteten og forudsigeligheden af den politiske beslutningsproces, som er relevante for, at redskaberne kan fungere effektivt. På grund af det endnu begrænsede erfaringsgrundlag

⁷ I den første streng kan Kommissionen anmode medlemsstaterne om at ændre deres partnerskabsaftaler og programmer for anvendelsen af EU-midler med henblik på at understøtte gennemførelsen af rådshenstillinger eller maksimere de europæiske struktur- og investeringsfondes virkninger i de medlemsstater, der modtager økonomisk støtte fra EU. Hvis en medlemsstat ikke foretager sådanne ændringer, kan Kommissionen foreslå Rådet at suspendere betalingerne til de pågældende programmer. I den anden streng skal Kommissionen foreslå en suspension af forpligtelserne eller betalingerne, hvis en medlemsstat ikke træffer korrigerende foranstaltninger som led i procedurerne for økonomisk styring, f.eks. proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud og/eller proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store ubalancer eller et stabilitetsstøtteprogram.

⁸ Sixpacken: Forordning (EU) nr. 1173/2011, (EU) nr. 1174/2011, (EU) nr. 1175/2011, (EU) nr. 1176/2011, (EU) nr. 1177/2011 og direktiv 2011/85/EU. Twopacken: Forordning (EU) nr. 472/2013 og (EU) nr. 473/2013. Traktaten om stabilitet, samordning og styring: <http://www.consilium.europa.eu/da/european-council/pdf/Treaty-on-Stability-Coordination-and-Governance-TSCG/>. Den finanspolitiske del af traktaten kaldes også "Finanspagten".

⁹ Evaluering af den økonomiske styring – Rapport om anvendelsen af forordning (EU) nr. 1173/2011, (EU) nr. 1174/2011, (EU) nr. 1175/2011, (EU) nr. 1176/2011, (EU) nr. 1177/2011, (EU) nr. 472/2013 og (EU) nr. 473/2013 (COM(2014) 905 af 28.11.2014).

for anvendelsen af de nye instrumenter, hvoraf nogle først for nylig trådte i kraft, kan der ikke drages klare konklusioner om deres virkninger på væksten, ubalancer og konvergens.

Der er behov for et større evidensgrundlag for og flere erfaringer med den nye styringsramme, før der kan foreslås flere lovgivningsmæssige reformer. For nuværende vil Kommissionen stræbe efter en fuldstændig og gennemsigtig anvendelse af de forhåndenværende instrumenter og redskaber. Kommissionen agter ligeledes at gøre de eksisterende rammer klarere og mindre komplekse, både hvad angår de finanspolitiske regler og proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer. Som det også fremgår af de fem formænds rapport, er Kommissionen fortalende for indførelsen af et system med nationale konkurrenceevneråd og etableringen af et rådgivende europæisk finanspolitisk råd.

3.1. En øget gennemsigtighed og mindre komplekse finanspolitiske regler

For at sikre en større gennemsigtighed i den måde, hvorpå Kommissionen anvender bestemmelserne i stabilitets- og vækstpakten, har den offentliggjort et vademecum om stabilitets- og vækstpakten¹⁰. Det vil blive ajourført årligt for i rette tid at afspejle de ændringer, der følger af udviklingen i regelsættet og overvågningspraksis. Samtidig deler Kommissionen de data og beregninger, der ligger til grund for dens overvågningsafgørelser, med medlemsstaterne. Den har ligeledes til hensigt at dele disse oplysninger med de nationale finansråd og – efter høring af medlemsstaterne – med offentligheden. Det nye uafhængige rådgivende europæiske finanspolitiske råd (se afsnit 3.4) vil bidrage til en øget gennemsigtighed. Kommissionen vil i september også offentliggøre en første opdatering af alle eksterne økonomiske antagelser, så de kan tages i betragtning ved udformningen af udkastene til budgetplaner.

Reglerne kan anvendes på en enklere måde og gøres mere gennemsigtige, uden at der skal ændres i retsgrundlaget. Kommissionen vil i nært samarbejde med medlemsstaterne sigte efter følgende klargørelser.

For det første vil Kommissionen skabe større overensstemmelse mellem metodologien for gældsreglen under proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud og for medlemsstaternes strukturelle budgetmål (den mellemfristende budgetmålsætning). Med den nylige styrkelse af den økonomiske styring er gældskriteriet under proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud blevet omsat til en enkel regel for nedbringelse af al offentlig gæld, der overstiger 60 % af BNP. Det har dog ikke været klart, hvordan denne regel skulle anvendes i forbindelse med beslutningen om at indlede en procedure over for en medlemsstat. Når Kommissionen ajourfører de nedre grænser for de mellemfristede målsætninger, som medlemsstaterne kan sætte sig, vil den sørge for, at disse grænser stadig sikrer overholdelsen af gældsreglen på mellemlang sigt.

For det andet vil Kommissionen forenkle metoderne til at vurdere overholdelsen af stabilitets- og vækstpakten. Som følge af drøftelserne med medlemsstaterne i løbet af årene anvendes der i dag forskellige budgetindikatorer til at vurdere overensstemmelsen af finanspolitikken for de medlemsstater, der er underlagt pagtens forebyggende del, og de medlemsstater, der er

¹⁰ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2013/pdf/ocp151_en.pdf.

underlagt en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. En mere harmoniseret og ensartet tilgang vil forenkle metoderne og bør føre til en mere ensartet overgang fra den korrigerende del til den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten. Kommissionen vil derfor undersøge muligheden for i højere grad at anvende én enkelt praktisk indikator for overholdelse af stabilitets- og vækstpagten.

For det tredje vil Kommissionen undersøge mulighederne for at ajourføre de flerårige rådshenstillinger om nedbringelse af uforholdsmæssigt store underskud, ikke alene for at tage højde for uventede forværringer af den økonomiske situation – som udtrykkeligt fastsat i stabilitets- og vækstpagten – men også for uventede forbedringer. En sådan tilgang vil understøtte målet for proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud om at sikre en rettidig korrektion af situationer med uforholdsmæssigt store underskud.

Endelig er Kommissionen i færd med at gennemgå gennemførelsen af reglerne i den såkaldte finanspagt på nationalt plan (dvs. den finanspolitiske del af traktaten om stabilitet, samordning og styring i ØMU'en). Disse regler skal skabe større overensstemmelse mellem de nationale og EU's finanspolitiske rammer og øge engagementet i medlemsstaterne. Kommissionen er i gang med at undersøge gennemførelsen af finanspagten i national ret i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, i traktaten om stabilitet, samordning og styring. Den har indledt de første høringer med de kontraherende parter for at give dem mulighed for, hvor det er nødvendigt, at indgive bemærkninger til Kommissionens konstateringer, jf. artikel 8, stk. 1, i traktaten om stabilitet, samordning og styring, med henblik på derefter at offentliggøre en rapport om gennemførelsen i henhold til nævnte artikel.

3.2. En stærkere procedure i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer

Proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer har været et vigtigt instrument til at bringe spørgsmål om ubalancer øverst på listen i forbindelse med den økonomiske styring og har bidraget til virkningsfulde politiktilpasninger i nogle lande (f.eks. Spanien og Slovenien). Ikke desto mindre viser erfaringerne, at gennemførelsen kan forbedres på flere måder.

For det første kan Kommissionens afgørelser som led i proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer gøres mere gennemsigtige ved, at der offentliggøres et "kompendium", som samler og præsenterer alle relevante oplysninger om gennemførelsen af proceduren på ét sted. Ligeledes vil resultaterne af de dybdegående undersøgelser blive fremlagt på en klarere måde både i landerapporterne og i meddelelsen om konklusionerne af de dybdegående undersøgelser. Kommissionen vil også give en klar begrundelse for sine afgørelser, bl.a. vedrørende de landespecifikke henstillinger, der knytter sig til proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer.

For det andet vil Kommissionen sikre en hensigtsmæssig opfølgning på konstateringen af uforholdsmæssigt store ubalancer. Det kræver, at der foretages økonomiske vurderinger, og at der indledes et aktivt samarbejde med medlemsstaterne med henblik på at håndtere deres specifikke udfordringer og sikre et nationalt engagement i reformerne. Indtil videre har

Kommissionen placeret medlemsstater med ubalancer i forskellige kategorier, som ændrede sig over tid og, afhængigt af arten og størrelsen af ubalancerne, krævede forskellige grader af overvågning og politisk handling. Proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store ubalancer er endnu aldrig taget i anvendelse. Kommissionen vil indføre mere stabile kategorier, præcisere, hvilke kriterier der ligger til grund for dens afgørelser, og gøre bedre rede for sammenhængen mellem arten af ubalancer, og hvordan de behandles i de landespecifikke henstillinger. Kommissionen vil indlede en dialog med medlemsstaterne, herunder de nye konkurrenceevneråd¹¹, om, hvordan disse ubalancer tackles bedst muligt, og hvordan der kan tilrettelægges en stærk og tidsafgrænset ordning med specifik overvågning til støtte for gennemførelsen. Der kan indledes en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store ubalancer, hvis der ikke ydes en tilstrækkelig reformindsats eller gøres tilstrækkelige fremskridt med gennemførelsen, og den kan anvendes i tilfælde af alvorlige makroøkonomiske ubalancer, der risikerer at bringe den økonomiske og monetære unions rette virkemåde i fare, som f.eks. dem der førte til krisen. Kommissionen opfordrer også Rådet til i højere grad at deltage i den specifikke overvågning af lande med uforholdsmæssigt store ubalancer, for hvem der ikke er indledt en procedure.

For det tredje skal euroområdet dimensionen i proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer forstærkes. Der vil blive taget større hensyn til spørgsmål, der er relevante for euroområdet som helhed, i de relevante dokumenter (rapporten om varslingsmekanismen og meddelelsen om de dybdegående undersøgelser) og afgørelser. Proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer vil fortsat være rettet mod såvel korrektionen af skadelige underskud på betalingsbalancen som gennemførelsen af passende reformer i lande med store og vedvarende overskud på de løbende poster.

3.3. Et system med nationale konkurrenceevneråd

Konkurrenceevnen er afgørende for en større modstandsdygtighed og tilpasningsevne i den monetære union og for at sikre en holdbar vækst og konvergens i fremtiden. For at fremme strukturreformer inden for konkurrenceevne er det nødvendigt at supplere EU's eksisterende mekanismer for samordning af den økonomiske politik med et solidt nationalt engagement i reformdagsordenen. Det giver god mening at forbedre den uafhængige politiske ekspertise på nationalt plan og styrke den politiske dialog mellem EU og medlemsstaterne. Kommissionen foreslår derfor, at Rådet retter en henstilling til medlemsstaterne om at oprette nationale konkurrenceevneråd med ansvar for at overvåge resultaterne og politikkerne relateret til konkurrenceevnen.

Konkurrenceevnerådene vil kunne bidrage positivt til de nationale politikker ved at yde uafhængig rådgivning, bl.a. vurderinger af konkurrenceevnen og konkurrenceevnerelaterede reformer. De vil således kunne bidrage til en mere effektiv udformning og gennemførelse af reformer, bl.a. som reaktion på de landespecifikke henstillinger. De konkurrenceevneaspekter, der skal overvåges, bør afspejle konkurrenceevne i meget bred forstand, dvs. både

¹¹ Se afsnit 3.3.

prisrelaterede og ikkeprisrelaterede udviklinger. Konkurrenceanvnerådene vil årligt skulle samle og offentliggøre deres konklusioner inden for de områder, der overvåges.

Konkurrenceanvnerådene bør følge en række fælles principper under hensyntagen til forskellene i medlemsstaternes nationale erfaringer og praksis. Rådenes rådgivning bør give input til processerne for løndannelse, men formålet er hverken at gribe ind i selve processen og blande sig i arbejdsmarkedets parter rolle, eller at ensrette de nationale løndannelsessystemer. Rådene bør være uafhængige af nationale myndigheder, der beskæftiger sig med relaterede spørgsmål, og have kapacitet til at sørge for økonomiske analyser af høj kvalitet. Forudsat at disse principper er opfyldt, bør medlemsstaterne være frie til selv at udforme deres nationale konkurrenceanvneråd, f.eks. ved at etablere nye institutioner eller tilpasse et eksisterende organs mandat.

Sammen med denne meddelelse vedtager Kommissionen en henstilling med henblik på Rådets henstilling om oprettelse af nationale konkurrenceanvneråd. Den er rettet til eurolandene, men de øvrige medlemsstater tilskyndes til at oprette tilsvarende organer. Kommissionen vil holde øje med opfølgningen på henstillingen og, hvis det er nødvendigt i 2. fase, fastlægge fælles principper gennem et bindende instrument.

3.4. Et rådgivende europæisk finanspolitisk råd

De seneste ti år har vist, hvor vigtigt det er at føre en ansvarlig finanspolitik, idet det er en af grundpillerne for den europæiske vækststrategi. Finanspolitikken bør skabe makroøkonomisk stabilitet i overensstemmelse med den regelbaserede finanspolitiske ramme. Og det er især vigtigt at føre ansvarlige nationale finanspolitikker i euroområdet.

Sammen med denne meddelelse opretter Kommissionen et uafhængigt rådgivende europæisk finanspolitisk råd. Det skal have en rådgivende funktion i det multilaterale tilsyn i euroområdet. Det vil bestå af fem anerkendte eksperter med troværdige kompetencer og erfaringer inden for makroøkonomi og praktisk udformning af budgetpolitik. Rådets rådgivning skal bygge på økonomiske vurderinger, der er i overensstemmelse med EU's finanspolitiske regler.

Det bør foretage en evaluering af implementeringen af EU's finanspolitiske ramme, navnlig med hensyn til aftalernes horisontale sammenhæng og gennemførelsen af budgetovervågningen, tilfælde af særlig grov tilsidesættelse af reglerne og hensigtsmæssigheden af den nuværende finanspolitiske kurs i euroområdet og på nationalt plan.

Eftersom der i stabilitets- og vækstpakten fokuseres mere på nationale budgetsaldi og gældsudviklinger, og der ikke fastsættes nogen samlet finanspolitisk kurs, bør rådet også bidrage til en mere oplyst debat om de overordnede følger af budgetpolitikken i euroområdet og på nationalt plan, så der kan lægges en passende finanspolitisk kurs for euroområdet. Hvis rådet konstaterer en risiko for den økonomiske og monetære unions rette virkemåde, skal dets

rådgivning indeholde særlige overvejelser vedrørende de politiske løsningsmuligheder inden for rammerne af stabilitets- og vækstpakten.

Rådet vil desuden samarbejde med de nationale finansråd med henblik på at udveksle bedste praksis og nå frem til en fælles forståelse. Det vil foregå direkte som led i rådets opgaver og i gensidig respekt af de nationale finansråds og det europæiske finanspolitiske råds prærogativer og retsgrundlag.

4. DEN EKSTERNE REPRÆSENTATION AF EUROEN

For at sikre en gennemførelse af ØMU'en skal det øgede ansvar og den dybere integration i EU og euroområdet gå hånd i hånd med institutionel styrkelse. Et af de områder, hvor traktaten giver udtrykkelig mulighed for specifikke tiltag i retning af denne målsætning, som derfor kan iværksættes allerede i dag, er den eksterne repræsentation af euroområdet.

Euroområdets økonomiske og finansielle vægt og det forhold, at der er en fælles penge- og valutakurspolitik, har gjort, at euroområdets politiske beslutninger og økonomiske udvikling har fået gradvist større betydning for verdensøkonomien. Den styrkede styringsramme for euroområdet og den kraftige konvergens af reguleringen og tilsynet i den finansielle sektor i forbindelse med bankunionen har gjort euroområdet mere robust internt.

Fremskridtene med yderligere intern integration i euroområdet skal dog også projiceres udadtil, så euroområdet kan spille en mere aktiv rolle i de internationale finansielle institutioner og effektivt forme sin fremtidige rolle i den globale finansielle arkitektur. Det vil også være en fordel for tredjelande, hvis der er en mere sammenhængende repræsentation, især gennem et stærkere og mere konsekvent bidrag fra euroområdet til global økonomisk og finansiel stabilitet.

Der er gjort betydelige fremskridt med hensyn til at styrke Unionens og euroområdets eksterne repræsentation i mange internationale økonomiske og finansielle fora. I Den Internationale Valutafond omfatter det f.eks. en styrkelse af koordineringsordningerne i 2007, valget af en formand for gruppen af EU-repræsentanter i Den Internationale Valutafond ("EURIMF"), forbedring af arbejdsforbindelserne mellem Det Økonomiske og Finansielle Udvalgs underudvalg for Den Internationale Valutafond (EFC/SCIMF) og EURIMF og øget koordinering mellem EURIMF-medlemmerne og bestyrelsens strategier. Der er dog behov for yderligere tiltag for at nå frem til en reel samlet ekstern repræsentation.

Sammen med denne meddelelse fremlægger Kommissionen en meddelelse om vejen til en mere ensartet ekstern repræsentation af ØMU'en¹². Den fremsætter også et forslag til en rådsafgørelse efter artikel 138 i TEUF om foranstaltninger med henblik på at skabe en mere ensartet repræsentation af euroområdet i Den Internationale Valutafond¹³. Den eksterne repræsentation af euroområdet er stadig meget fragmenteret i Den Internationale Valutafond, som via sine låneinstrumenter og overvågning er en central institutionel aktør i den globale

¹² Se COM(2015)602 af 21. oktober 2015.

¹³ Se COM(2015)603 af 21. oktober 2015.

økonomiske styring. Der bør så hurtigt som muligt udfærdiges og indgås sådanne aftaler, men de skal implementeres gradvist, så alle de involverede – i EU og internationalt – har mulighed for at foretage den nødvendige lovgivningsmæssige og institutionelle tilpasning.

Afhængigt af ØMU'ens fremtidige udvikling eller eventuelle ændringer i den internationale finansielle arkitektur kan Kommissionen beslutte, at der er behov for yderligere initiativer for ligeledes at styrke den eksterne repræsentation af euroområdet i andre internationale fora.

5. SKRIDT I RETNING AF EN FINANSIEL UNION

Udover fremskridtene inden for den økonomiske styring, er en af forudsætningerne for en fuldstændig og uddybet ØMU gennemførelsen af bankunionen. Når det gælder den fælles valuta, er et ensrettet og fuldt integreret finansielt system ikke blot en forudsætning for en korrekt formidling af pengepolitikken, men også for en passende risikospredning på tværs af landene og den generelle tillid til banksystemet i hele euroområdet. Der er taget vigtige skridt i den retning i de seneste år, men der er behov for en større indsats.

For det første vil Kommissionen arbejde med medlemsstaterne om fuldt ud at gennemføre de vedtagne lovbestemmelser. Den fælles tilsynsmekanisme, som skal sikre et uafhængigt og ensartet tilsyn af høj kvalitet, er allerede fuldt operationel, og fra den 1. januar 2016 vil den fælles afviklingsmekanisme sikre en effektiv afvikling af nødlidende banker. Kommissionen vil til fulde udnytte sine traktatbestemte beføjelser til at sikre, at alle medlemsstaterne gennemfører direktivet om genopretning og afvikling af banker¹⁴ (fristen var januar 2015) og direktivet om indskudsgarantiordninger¹⁵ (fristen var juli 2015) i national ret så hurtigt som muligt. Medlemsstaterne opfordres kraftigt til at ratificere den mellemstatslige aftale om den fælles afviklingsmekanisme inden den 30. november 2015¹⁶.

For det andet tilskynder Kommissionen medlemsstaterne til hurtigt at nå til en aftale om en effektiv mellemfinansieringsmekanisme for at sikre, at den fælles afviklingsmekanisme, mens den er under opbygning med afgifter fra banksektoren, råder over tilstrækkelige midler til at finansiere eventuelle resterende afviklingsomkostninger i nødlidende banker i overensstemmelse med direktivet om genopretning og afvikling af banker. Medlemsstaterne bør ligeledes hurtigt nå til enighed om en fælles bagstopper for den fælles afviklingsfond, som er budgetneutral på mellemlang sigt.

¹⁴Pr. 19. oktober 2015 var direktivet om genopretning og afvikling af banker endnu ikke eller kun delvist blevet gennemført af 12 medlemsstater: Tjekkiet, Luxembourg, Polen, Rumænien, Sverige, Italien, Litauen, Belgien, Cypern, Nederlandene, Spanien og Slovenien.

¹⁵ Pr. 19. oktober 2015 var direktivet om en indskudsgarantiordning endnu ikke eller kun delvist blevet gennemført af 18 medlemsstater: Tjekkiet, Spanien, Frankrig, Slovakiet, Belgien, Estland, Irland, Grækenland, Italien, Cypern, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Polen, Rumænien, Slovenien og Sverige.

¹⁶ Pr. 19. oktober 2015 var den mellemstatslige aftale endnu ikke blevet ratificeret, eller ratifikationsdokumenterne var endnu ikke deponeret, af 13 medlemsstater: Østrig, Belgien, Estland, Tyskland, Grækenland, Irland, Italien, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Portugal og Slovenien.

For det tredje vil Kommissionen inden udgangen af året fremsætte et lovgivningsforslag om de første skridt i retning af en fælles europæisk indskudsgarantiordning for at skabe et mere europæisk system, som er uafhængigt af staten, med henblik på at styrke den finansielle stabilitet, og så borgerne kan være forvisset om, at sikkerheden af deres bankindeståender ikke afhænger af, hvor de befinder sig.

I første omgang vil dette mere fælles system bygge på "genforsikring". Som supplement til de eksisterende nationale indskudsgarantiordninger vil den fælles genforsikringsfond under visse særlige betingelser også kunne bidrage, når der trækkes på de nationale indskudsgarantiordninger. Disse betingelser bør fastlægges med henblik på at begrænse fondes erstatningsansvar og undgå moral hazard på nationalt plan, og de bør afspejle det forhold, at de nationale fonde gradvist er ved at blive bygget op, og der derfor er forskellige nationale udgangspunkter, som er ved at blive bragt på linje med hinanden. Den europæiske indskudsgarantiordning skal være obligatorisk for eurolandene og åben for de lande uden for euroområdet, der ønsker at deltage i bankunionen.

For det fjerde arbejder Kommissionen foruden sit forslag om en europæisk indskudsgarantiordning på at nedbringe risiciene yderligere og sikre lige vilkår i banksektoren og begrænse den onde cirkel mellem banker og stat. Den vil derfor komme med en redegørelse for, hvordan der kan gøres fremskridt på de områder, hvor der kan være behov for at ændre og fuldende reguleringen og tilsynet for at nå dette mål.

Endelig er en af de største prioriteter sammen med gennemførelsen af bankunionen indførelsen af en kapitalmarkedsunion. Den 30. september offentliggjorde Kommissionen handlingsplanen for kapitalmarkedsunionen, som bl.a. har til formål at sikre virksomhederne adgang til mere diversificerede finansieringskilder og styrke den grænseoverskridende risikodeling gennem en dybere integration af obligations- og aktiemarkederne.

6. EN EFFEKTIV DEMOKRATISK LEGITIMITET, EJERSKAB OG ANSVARLIGHED

En effektiv demokratisk legitimitet og ansvarlighed er afgørende for at styrke ejerskabet i første fase af uddybningen af ØMU'en og absolut nødvendig i anden fase, hvor de planlagte initiativer indebærer større suverænitetsdeling. I de seneste år har Kommissionen gradvist ført en dybere og mere permanent dialog med medlemsstaterne gennem bilaterale møder, mere målrettede drøftelser i Rådet og mere udbredte tekniske og politiske besøg i hovedstæderne. Kommissionen vil fortsat forstærke denne dialog, bl.a. gennem sit netværk af ansvarlige for det europæiske semester i medlemsstaterne.

Europa-Parlamentet har taget de første praktiske skridt for at styrke det parlamentariske tilsyn som en del af det europæiske semester. I overensstemmelse med bestemmelserne i sixpack- og twopacklovgivningen er der afholdt "økonomiske dialoger" mellem Europa-Parlamentet og Rådet, Kommissionen og Eurogruppen. Det var allerede en del af det seneste europæiske semester. Disse dialoger kan styrkes ved at nå til enighed om specifikke tidsintervaller under de vigtigste trin i semesterforløbet. Der er blevet skabt en ny form for interparlamentarisk

samarbejde, som samler både europæiske og nationale aktører. Det finder sted i den europæiske parlamentariske uge, som organiseres af Europa-Parlamentet i samarbejde med de nationale parlamenter, hvor repræsentanter fra nationale parlamenter inddrages i dybtgående drøftelser om de politiske prioriteter. Twopacken giver også et nationalt parlament ret til at indkalde en kommissær, som skal præsentere Kommissionens holdning til et udkast til budgetplan eller Kommissionens henstilling til en medlemsstat angående proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud.

Disse parlamentariske forløb kunne lægges på mere hensigtsmæssige tidspunkter, og værdien heraf kunne styrkes i forbindelse med moderniseringen af det europæiske semester. Navnlig kunne Kommissionen deltage i en plenardebate med Europa-Parlamentet, før den årlige vækstundersøgelse bliver forelagt, og senere vil debatten kunne fortsætte efter vedtagelsen heraf. En anden særlig plenardebate vil kunne foregå i forbindelse med Kommissionens fremlæggelse af de landespecifikke henstillinger, som det er fastsat i de relevante bestemmelser i sixpacken om økonomisk dialog. Samtidig vil Kommissionens og Rådets repræsentanter kunne deltage i interparlamentariske møder, navnlig i forbindelse med den europæiske parlamentariske uge. Denne nye praksis kan aftales løbende og mere detaljeret mellem EU-institutionerne i fuld respekt for deres respektive institutionelle rolle.

Kommissionen vil også udarbejde standardordninger for at skabe et mere velfungerende samspil med de nationale parlamenter. Et sådant samspil bør gælde for nationale parlamentariske debatter om de landespecifikke henstillinger, der er rettet til medlemsstaten, og inden for rammerne af den årlige nationale budgetprocedure. Det vil give mere liv til den ret, der blev anerkendt i twopacken, til at indkalde en kommissær. Som en hovedregel bør de nationale parlamenter inddrages nøje ved vedtagelsen af nationale reform- og stabilitetsprogrammer.

7. FULDFØRELSE AF ØMU'EN: FORBEREDELSE AF FASE 2

De tiltag, der præsenteres i denne meddelelse for 1. fase af gennemførelsen af ØMU'en, bygger på eksisterende instrumenter og tager udgangspunkt i den bedst mulige brug af de eksisterende traktater. Initiativerne i fase 1 bør dog ikke ses isoleret, men snarere som skridt i retning af næste fase, som indledes i 2017. I fase 2 bør der aftales mere vidtrækkende foranstaltninger med henblik på at fuldføre ØMU'ens økonomiske og institutionelle arkitektur. Det vil indebære mere suverænitetsdeling og større solidaritet og skal ledsages af skærpet demokratisk overvågning.

Som forberedelse på overgangen fra fase 1 til fase 2 af gennemførelsen af ØMU'en vil Kommissionen udarbejde en hvidbog i foråret 2017 med udgangspunkt i de fremskridt, der er gjort i fase 1, som skitserer de næste skridt, der skal tages for at fuldføre ØMU'en i fase 2. Hvidbogen vil blive udarbejdet i samråd med formændene for EU's øvrige institutioner.

2016 vil være et vigtigt år for udarbejdelsen af denne hvidbog, som vil bygge på en trestrengt tilgang:

- For det første bør alle EU-institutionerne og medlemsstaterne blive enige om de foranstaltninger, der præsenteres i denne meddelelse, og iværksætte dem. Det er navnlig vigtigt, at de nationale konkurrenceevneråd og det europæiske finanspolitiske råd er operationelle inden midten af 2016.
- For det andet er det afgørende at høre og inddrage borgerne, interessenter, arbejdsmarkedets parter, Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter, medlemsstaterne samt regionale og lokale myndigheder i forbindelse med fuldførelse af ØMU'en i fase 2. For at fremme denne nødvendige og brede debat i Europa vil Kommissionen indlede en omfattende høring, herunder offentlige debatter, i 2016. Denne debat bør være meget bred, åben og inklusiv og give borgerne mulighed for at fremsætte deres synspunkter.
- Endelig vil Kommissionen i midten af 2016 nedsætte en ekspertgruppe, som skal undersøge de retlige, økonomiske og politiske forudsætninger, der kan danne grundlag for mere langsigtede forslag som beskrevet i de fem formænds rapport.

Gennemførelsen af fase 1, resultatet af høringerne og ekspertgruppens arbejde bør alle bidrage til at skabe konsensus om de mere grundlæggende skridt, der skal tages fremover. Alt dette vil give input til hvidbogen, som med tiden – efter flere drøftelser – bør blive omsat til en stærkere lovgivningsmæssig og institutionel ramme for ØMU'en.

8. KONKLUSION

Denne meddelelse konkretiserer de forskellige tiltag under fase 1, som de fem formænd skitserede i deres rapport "Gennemførelse af Europas Økonomiske og Monetære Union". Tiltagene er ambitiøse og pragmatiske. Ud fra princippet "uddybning gennem handling" bygger de foreslåede tiltag på eksisterende instrumenter og gør bedst mulig brug af de gældende traktater.

De foreslåede initiativer vil hjælpe med at sætte skub i konkurrenceevnen og den økonomiske og sociale konvergens med henblik på at forbedre den økonomiske union. Den finanspolitiske union opnås ved at sikre og fastholde ansvarlige finanspolitikker på nationalt plan og i EU. Initiativerne vil også være med til at øge effektiviteten og stabiliteten af de finansielle markeder yderligere og fuldføre den finansielle union. Endelig vil en øget demokratisk ansvarlighed og et nationalt ejerskab understøtte skabelsen af en politisk union.

Alle disse elementer er vigtige i sig selv, men de er også indbyrdes afhængige. De skal derfor håndteres parallelt med hinanden. Som helhed vil initiativerne i fase 1 være med til at gøre ØMU'en mere robust. De er også vigtige for at sætte gang i den konvergens, der er nødvendig for at kunne gå videre til fase 2 i processen med at fuldføre en udbygget og egentlig ØMU.

Kommissionen opfordrer alle relevante aktører til at sikre, at processen med at udbygge ØMU'en implementeres hurtigt. Kun ved at fastholde ambitionsniveauet og koordinere

indsatsen kan det sikres, at ØMU'en ikke blot overlever, men at den blomstrer og genfinder kursen i retning af stærk, holdbar og inklusiv vækst og jobskabelse.

TABEL 1: TIDSLINJE FOR DET EUROPÆISKE SEMESTER 2016

	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober
Europa-Kommissionen	Økonomisk efterårsprognose Den årlige vækstundersøgelse og tilknyttede dokumenter Henstillinger vedrørende euroområdet Udtalelse om udkast til budgetplaner	Undersøgesbesøg i medlemsstaterne Bilaterale møder med medlemsstaterne		Landerapport pr. medlemsstat (reformdagsorden og ubalancer)		Bilaterale møder med medlemsstaterne	Kommissionen foreslår landespecifikke henstillinger vedrørende finanspolitik, økonomisk politik og socialpolitik					
Det Europæiske Råd / Rådet	Rådet drøfter udtalelser om udkastene til budgetplaner	Rådet vedtager henstillingerne vedrørende euroområdet og konklusionerne om AGS + AMR			Det Europæiske Råd vedtager de økonomiske prioriteter på grundlag af AGS			Rådet drøfter CSR	Det Europæiske Råd vedtager de endelige CSR			
Medlemsstaterne		Medlemsstaterne vedtager deres budgetter				Medlemsstaterne forelægger deres nationale reformprogrammer (om den økonomiske politik) og deres stabilitets- eller konvergensprogrammer (om finanspolitikken)					Medlemsstaterne forelægger deres udkast til budgetplaner	
Europa-Parlamentet		Dialog om den årlige vækstundersøgelse						Dialog om de foreslåede CSR			Debat / beslutning om det europæiske semester og CSR	Dialog om den årlige vækstundersøgelse

Glosar: **AGS**: den årlige vækstundersøgelse – **AMR**: rapporten om varslingsmekanismen – **CSR**: landespecifikke henstillinger – **EDP**: proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud

© Europa-Kommissionen 2015